

UiT

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

Open access og aktuelle tidsskrift innen økonomifaget

Forum for økonomibibliotekarer
Trondheim, 19. januar 2015

Jan Erik Frantsvåg
Open access-rådgiver
Universitetsbiblioteket

Litt om meg

- Utdannet innen økonomi, bank og IT
 - I de senere år også dokumentasjonsvitenskap (master)
- 13 års karriere i bank
- 13 år ved administrasjonen ved UiT
 - Økonomi, IT, humanistisk fakultet
- De siste snart 9 år arbeidet med open access ved universitetsbiblioteket
 - Involvert i lokale, nasjonale og internasjonale prosjekter
 - OpenAIRE(plus), Nordbib, RoMEO for Norge, NORA (leder i 3 år)
 - Nasjonale og internasjonale verv
 - CRISStins nasjonale OA-ekspertgruppe
 - DOAJ advisory board
 - SPARC Europe board (chairman)
- Fra og med i år 50 % tidsressurs til å forske på OA
 - Sammen med vår ferske stipendiat

Temaet

- Open access – hva og hvorfor?
 - Krav om OA
 - Finansiørene
- Open access – hvordan?
 - Grønn OA
 - Gull OA
 - Hybrid
- Hindringer for OA
 - IF og tellekantsystemet
- Open access og økonomifaget
- Open access til data

Hva er open access? (OA)

- At (vitenskapelig) innhold gjøres fritt tilgjengelig for hvem som helst
 - som har tilgang til internett
- At alle som kan nå innholdet, også har visse muligheter til gjenbruk uten ytterligere avtaler
 - videredistribusjon
 - bruk i undervisning og forskning (kopiering)
 - videre bruk som f.eks.
 - salg
 - oversettelse
 - informasjonsekstrahering
 - Dette varierer! (på en skala mellom alt og nesten ingenting)
- Berlin-deklarasjonen:
 - All bruk som ikke strider mot lov!

Hvorfor open access?

- Fordelene
 - Når flere lesere
 - Når forskere som ikke har råd til å betale for tilgang
 - Når næringsliv, forvaltning, skoleverk
 - Når profesjonsutøvere (også historikerprofesjonen!)
 - Når allmennheten
 - De som betaler for forskningen som gjøres
 - Dette demokratiserer forskningen
 - og informerer den offentlige debatt
 - Oppfyller deler av samfunnsoppdraget
 - Flere lesere kan lede til flere siteringer
 - Flere forskningsresultat taler i den retningen
 - Ulik effekt i ulike fag
 - Synliggjøre institusjonen
 - Bidra til legitimering av budsjettene

Hvorfor open access? (forts.)

- Kravene
 - Finansierer setter krav om open access
 - Forskningsrådet
 - EU
 - De vil holde tilbake penger om kravet ikke oppfylles
 - Kunnskapsdepartementet
 - Krav i tildelingsbrevet til institusjonene
 - Institusjonene vil bli fulgt opp
 - Stortinget
 - Forskningsmeldingen
 - All offentlig finansiert forskning skal gjøres fritt tilgjengelig
 - » «3.4.2 Prinsipielt mener regjeringen at all forskning som er helt eller delvis offentlig finansiert, skal være åpent tilgjengelig»
 - Den forfatter som har de strengeste kravene må sette premissene
 - Ikke mulig å velge publiseringskanal fritt
 - Kun innenfor rammen av de krav som stilles

OA som infrastruktur

- Innhold blir ikke reelt OA ved at det «legges på internett»
 - Drukner i lavkvalitetsinnhold fra private hjemmesider
- Effektiv OA kun mulig ved å bruke teknologi og konvensjoner som inngår i OA-infrastrukturen
 - oai-pmh: open access initiative protocol for metadata harvesting
 - muliggjør inkludering i andre tjenester -> spredning av innhold
 - forutsetning for inkludering i aggregeringstjenester som er nødvendig for å bli sett
 - NORA (i Norge)
 - DRIVER
 - OpenAIRE (EU)
 - Lisensiering som tillater slik videredistribusjon
 - Creative Commons i ulike varianter
 - Google Scholar
 - inkluderer kun spesifikke nettsted med faglig innhold
 - f.eks. ikke universitetenes toppdomener
 - men publikasjonsnettsteder under uio, uit osv.
- Gjør det mulig å bli funnet i kvalitetstjenester som brukeren benytter

OA-veier

- To hovedveier:
 - Grønn OA: Egenarkivering
 - Gull OA: Publisering i OA-tidsskrifter
- Et par sideveier
 - Delayed OA: Publikasjoner som blir OA etter en karenstid
 - Hybrid OA: Enkeltartikler i abonnements-tidsskrifter blir frikjøpt og gjort OA

Egenarkivering

- Det at en kopi av en formell publikasjon gjøres tilgjengelig gjennom et vitenarkiv
 - Over 50 % av alle vitenskapelige artikler fra Norge kan gjøres fritt tilgjengelig på denne måten
 - Data fra SHERPA/RoMEO <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>
 - Oftest ikke i den publiserte utgaven, men i en manusversjon
 - Gjennomgående kan forfatterens siste manusversjon, etter fagfelleevaluering gjøres tilgjengelig («final draft post-refereeing», «post-print» – kjært barn ...)
 - Da blir innholdet tilgjengelig for alle, selv om paginering, plassering av illustrasjoner osv. ikke er som ønsket
 - Så lenkes det til den publiserte utgaven slik at de som har råd, får sett den
 - Fullteksten lastes opp til CRISTin for dem som bruker CRISTin
- I tillegg brukes vitenarkivene til tilgjengeliggjøring av materiale som ikke er formelt publisert («gråmateriale»)
 - Masteroppgaver, doktorgradsavhandlinger
 - Rapportserier
 - osv., osv.

Gull OA

- Originalpublisering i tidsskrifter som er fritt tilgjengelige for alle
 - Kan ikke finansieres gjennom abonnement eller annen leserbetaling
 - Alternative finansieringsmodeller, de to hovedmodellene:
 - Institusjonell sponing
 - Institusjonsbaserte tidsskrifter, f.eks. på et universitet eller hos en forening
 - Forfatterbetaling, dvs. at tidsskriftet via forfatteren får betaling for publiseringskostnaden
 - Finansieres som regel av forfatterens institusjon eller finansieringskilden for den aktuelle forskningen
 - Beløpet varierer fra NOK 2000 til NOK 30 000, normalen NOK 10 000–15 000
 - Mange institusjoner har etablert egne fond for å dekke slike kostnader for egne forfattere som ikke kan dekke dette via eksterne finansieringskilder
 - De fleste større institusjoner i UH-sektoren har et slikt fond

Sideveiene

- Delayed OA
 - Dvs. originalpublisering i tidsskrifter som gjør innholdet fritt tilgjengelig etter en viss tid
 - Ofte uklare lisenser
 - Uenighet hvorvidt dette er OA
- Hybrid OA
 - Abonnementstidsskrift (TA) som tillater «frikjøp» av enkeltartikler slik at de blir OA
 - Sterk skepsis
 - Begrunnet (?) frykt for at vi betaler dobbelt for samme tjeneste
 - Både abonnement og frikjøp
 - Frikjøp av en slik artikkel koster gjennomgående mer enn det koster å publisere en artikkel i et gull-oa-tidsskrift
 - Standardpris rundt 28 000 NOK (USD 3000 pluss mva.)
 - De færreste norske publiseringsfond dekker slik publisering – UiTs gjør det ikke
 - Forskningsrådets støtteordning for UH-sektoren dekker ikke slike kostnader

Status

- Egenarkivering
 - 2500 vitenarkiv globalt
 - Over 50 i Norge
 - De fleste UH-institusjoner, og noen forskningsinstitusjoner, har
 - Det arbeides med løsninger for instituttsektoren
 - Søkbare under ett hos NORA (CRISin)
<http://www.ub.uio.no/nora/topic.html?siteLanguage=nor>
- Gull OA-tidsskrifter
 - Ca. 10 000 internasjonalt (DOAJ, <http://www.doaj.org/>)
 - Ca. 40 i Norge
 - De fleste tellende i finansieringssystemet
 - Kvaliteten varierer, akkurat som i TA-tidsskriftene
 - De fleste er institusjonsbaserte og gratis for forfatterne
 - De fleste artikler publiseres i kommersielle tidsskrifter som tar seg betalt
 - Problem med useriøse aktører som kun er ute etter betalingen

UiT

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

Hindringer for open access

uit.no

19.01.20
15

Det er et stykke vei igjen å gå ...

- Motstand?
 - Nei, få motstandere
- Likegyldighet!
 - Skjøpper ikke poenget
 - Har ikke lest kontrakten og kjenner ikke kravene der
 - Hva Storting og departement sier er ikke så viktig ...
- Kunnskapsløshet
 - Mange vet ikke hva OA er for noe, eller hvordan man kan oppnå OA
- Mangel på gode kanaler
 - Relevant i en del fag, men ikke i alle
- Tellekantsystemet og IF

Kostnadssiden

- Ca. 70 % av tidsskriftene tar seg ikke betalt for publiseringen
- Men det kan koste penger å publisere i OA-tidsskrifter
 - Mange tar seg betalt via forfatterne
- Dilemma:
 - Publisere gratis i et tradisjonelt tidsskrift
 - Dette er dyrt for forskningen
 - Eller finne midler til å betale for å publisere en artikkel
 - Dette er rimeligere for forskningen
- Om man ikke har finansieringsordninger må det tas over forskerens driftsmidler
 - Noen forskere må betale av egen lomme
- Heldigvis har mange institusjoner nå fått publiseringsfond som avlaster forskernes budsjetter
- Og de fleste finansierer tillater at man budsjetterer med og belaster slike kostnader

Tellekantsystemet som hindring

- Forskere oppmuntres via finansieringssystemet til å publisere på nivå 2
 - Det finnes få nivå 2-tidsskrifter som er OA
 - Drøyt 30 ved siste telling – ingen i økonomi
 - De færreste nivå 2-tidsskrifter er yngre enn 1976 – de færreste OA-tidsskrifter er eldre enn 2000
 - Utgjør 1 % av OA-tidsskriftene, 10 % av ordinære tidsskrifter
 - Det blir med andre dyrt for forskerne å velge OA – mindre uttelling
- Finansieringsutvalget foreslår egentlig et nytt nivå 3, som i praksis kun er tilgjengelig for deler av Forsknings-Norge
 - Neppe noe OA-tidsskrift på nivå 3

Impact factor som hindring

- Impact Factor (IF) tilbes i mange fagmiljøer
 - Ikke der publikasjonene i stor grad ikke indekseres (humaniora, samfunnsfag)
 - Hva IF er og hvordan IF fungerer, er i liten grad forstått
 - Selv ikke blant tilhengerne
 - Religiøse overtoner? ...
- De færreste tidsskrift har IF
 - Må være sitert og ha et volum for å komme i betraktning
 - De fleste blir ikke «tatt inn i varmen»
 - Først i sitt 4. år kan et tidsskrift ha en IF
 - Det følger av hvordan IF beregnes
- Men i mange situasjoner blir IF til tidsskriftet brukt som et mål på kvaliteten til det som er blitt publisert i tidsskriftet
 - Det gir prestisje å publisere i et tidsskrift som har høy IF

På tross av at ...

- IF har mange feilkilder og mangler
- Ikke er konsistent og reproduserbart
- Er manipulerbart
 - Populær sport blant utgivere og redaktører!
- Og det beviselig er liten eller ingen sammenheng mellom den enkelte artikkels siteringstall og tidsskriftets IF
 - IF er et gjennomsnitt i en ekstremt skjev fordeling
 - Det er grunnleggende statistikkunnskap at man ikke benytter gjennomsnitt i en slik fordeling
 - Medianen er ofte svært mye lavere enn IF
 - IF sterkt påvirket av ekstreme verdier for enkeltartikler
 - Typetallet er normalt 0 for de aller fleste tidsskrifter
 - IF nå (2014) gjelder siteringer til artikler fra 2011 og 2012
 - Artikler publisert før 2011 eller etter 2013 har ikke engang en homeopatisk sammenheng med IF – de inngår ikke i beregningen

Men ...

- IF brukes i branding og markedsføring av tidsskrifter
 - Her sliter mange OA-tidsskrifter som er nye
 - Og Matteus-prinsippet gjelder: Til den som har, skal det gis ...
- IF brukes til evaluering av prosjektsøknader, ved tilsetninger, ved opprykkssøknader
 - På tross av at IF ikke er laget for dette, og heller ikke er egnet
 - Men forfatterne må tute med de ulver som er ute
- Lyspunkt:
 - RCUK har publisert et utsagn om at de ikke vil bruke IF ved evaluering av prosjektsøknader
 - The San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) <http://am.ascb.org/dora/> er et initiativ for å redusere bruken av IF

UiT

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

OA og økonomifaget

uit.no

19.01.20
15

Egenarkivering?

- Status for året 2013 (ferskeste data)
 - BI 80 artikler, 44 % av det som ble publisert (180 artikler)
 - NHH 4 artikler, 3 % av det som ble publisert (150 artikler)
 - HHT 3 artikler, 10 % av det som ble publisert (29 artikler)
- Det er helt sikkert BI som er avviket, totalt sett ligger egenarkiveringen på ca. 5 %.
- Potensialet for egenarkivering er mer enn 50 % nasjonalt
 - Trolig også for økonomifaget – ikke undersøkt spesifikt
- Men så var det REPEC, da ...
 - RePEc = Research Papers in Economics
 - Fag-spesifikt arkiv for økonomi
 - Per i dag ca. 1,4 mill dokumenter
 - Finner ca. 85 dokumenter fra NHH (ikke nødvendigvis fra 2013)
 - Kan være et problem vis-à-vis finansjørene – Forskningsrådet ser ikke RePEc

Gull OA og økonomifaget?

- Et distansert forhold!
- Har ikke nasjonale tall – vanskelig å finne
 - Økonomene i Tromsø har publisert 0 artikler i OA-tidsskrifter
 - NHH: Jeg har funnet 1 OA-artikkel
- Finnes ingen nivå-2 OA-tidsskrifter innen økonomi
 - Økonomer vil publisere på nivå 2
 - Maksimere inntekter og prestisje
 - 67 nivå 1 innen Økonomisk-administrative fag
 - Flertallet på spansk eller portugisisk, ser det ut til
 - 21 nivå 1 innen Samfunnsøkonomi
 - Også her på latinske og slaviske språk i hovedsak

Tidsskrifter/serier:

Nivå	Tittel
1	Economics Bulletin
1	IMF Staff papers (Print)
1	Journal of Official Statistics
1	Nova Economia
1	Theoretical Economics
1	Análisis Económico
1	Cayapa
1	Economia e Sociedade
1	Economía Mexicana
1	Ekonomiska Misao i Praksa
1	Ekonomski Pregled
1	Ekonomiaz : Revista Vasca de Economía
1	Estudos Econômicos
1	Estudios de Economía
1	International Journal of Applied Econometrics and Quantitative Studies
1	Investigaciones Económicas
1	Lecturas de Economía
1	Revista de Economía Mundial (REM)
1	Zbornik Radova Ekonomskog Fakulteta u Rijeci / Proceedings of Rijeka Faculty of Economics
1	International Journal of Marketing Studies
1	South-Eastern Europe Journal of Economics

Hvorfor er det slik – og hva gjør vi?

- Litt vanskelig å si
 - Men tradisjoner har trolig noe å si
 - Økonomi ikke så veldig kommersielt interessant for utgiverne
 - Kommersiell Gull OA mest vanlig i biofag og medisin/helsefag
- Bildet er ikke helsvart – en del publisering skjer utenfor de rene økonomitidsskriftene
 - Der kan det være muligheter for OA
- Det er egenarkiveringen det ligger til rette for å gjøre noe med på kort sikt!
 - Oppfølging av den enkelte forsker er nødvendig
 - Arbeid på detaljnivå

Hva slags data har vi å jobbe med?

- CRISTin inneholder data om vår faktiske publisering
 - Fila NVI-kontrolldata (Excel) er tilgjengelig for CRISTin superbrukere
 - Din superbruker finner du her: <http://www.cristin.no/cristin/cristin-institusjoner/>
 - Be om å få det som gjelder økonomifakultetet/instituttet e.l.
 - Bruksanvisning <http://www.cristin.no/cristin/rapportering/hvordan lese nvi-kontrolldata.html> - et meget nødvendig dokument!
 - Her ser man hvilke tidsskrifter våre forskere faktisk publiserer i
 - Sier ikke nødvendigvis noe om fremtiden, men gir en viss informasjon
 - I Sherpa/Romeo finner man tidsskriftenes policyer for egenarkivering
 - <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/search.php>
 - Den autoritative databasen på området
 - På basis av dette kan man lage seg en oversikt som viser hvilke tidsskrifter som er «gode», «middels» og «dårlige»
 - Finnes det info i Sherpa/Romeo? – hvis ikke, er det farlig!
 - Kan man egenarkivere?
 - Finnes det en hybrid-mulighet? – da kan man betale seg ut av trøbbel ...

Et eksempel (HHT, UiT 2013)

Tidsskrift	Poeng	OA	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Transportation Research Part A: Policy and Practice	1,50	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Public Choice	1,50	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Økonomisk fiskeriforskning: Ledelse, marked, økonomi	1,50	Nei	Ukj	Ukj	Nei	Ikke i Sherpa/Romeo
Praktisk økonomi og finans	1,00	Nei	Grønn	Nei	Nei	
Tourism Recreation Research	1,00	Nei	Ukj	Ukj	Nei?	Ikke i Sherpa/Romeo
Journal of Global Marketing	1,00	Nei	Grønn	Nei	Ja	
European Journal of Marketing	1,00	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Northern Review	1,00	Ja	Ja	Ja	Nei	Ikke i Sherpa/Romeo
Magma - Tidsskrift for økonomi og ledelse	1,00	Nei	Embargo 1 mnd	Ja	Nei	
Journal of Northern Studies	1,00	Nei	Ja - kun PDF	Ja	Nei	
International Journal of Gender and Entrepreneurship	1,00	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Psychology & Marketing	0,50	Nei	Grønn 2 år embargo	Nei	Ja	
International Journal of Entrepreneurship and Small Business	0,50	Nei	Grønn 6 mnd embargo	Nei	Ja	
Journal of Travel & Tourism Marketing	0,50	Nei	Grønn 18 mnd embargo?	Nei	Ja	
International Journal of Financial Markets and Derivatives	0,50	Nei	Grønn 6 mnd embargo	Nei	Ja	
Journal of Vacation Marketing	0,50	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Asian Journal of Business Research	0,50	Nei	Ukj	Ukj	Nei?	Ikke i Sherpa/Romeo
Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics	0,50	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Current Issues in Tourism	0,33	Nei	Grønn 18 mnd embargo?	Nei	Ja	
Annals of Tourism Research	0,33	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Food Quality and Preference	0,33	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Journal of Travel Research	0,33	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Tourism Analysis	0,25	Nei	Ja - kun PDF?	Ja	Nei	Trolig ikke korrekt info i Sherpa/Romeo
Physica A: Statistical Mechanics and its Applications	0,25	Nei	Grønn	Nei	Ja	
Polar Record	0,25	Nei	Grønn 6 mnd embargo	Nei	Ja	
The gerontologist	0,14	Nei	Ukj	Ukj	Ja	Ikke i Sherpa/Romeo

Og et utvalg (30) nivå 2-tidsskrifter

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Journal of Economic Theory	0,75	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Oxford Economic Papers	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
Journal of Public Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
International Journal of Industrial Organization	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Money, Credit and Banking	0,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Land Economics	0,00	Kun pre-print	Nei	Ja	University of Wisconsin Press
Public Choice	13,50	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Econometrica	0,00	Grønn	Nei (kun privat,	Nei	Econometric Society
Journal of Urban Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Economic Journal	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Work, Employment and Society	0,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Sage
Games and Economic Behavior	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Labour Economics	6,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
International Economic Review	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
The Rand Journal of Economics	0,00	?	?	Ja	Wiley - ikke i Sherpa/Romeo
Journal of International Economics	0,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Quarterly Journal of Economics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
Oxford Bulletin of Economics and Statistics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
The Scandinavian Journal of Economics	8,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economica	3,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Wiley
Journal of Economic Dynamics and Control	8,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
The Review of Economic Studies	2,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
Journal of Development Economics	2,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
The American Economic Review	3,25	Grønn	?	Nei	American Economic Association
Journal of the European Economic Association	5,25	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Contemporary Accounting Research	1,50	Kun pre-print	Nei	Nei	Canadian Academic Accounting Association
Economic history review	1,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Explorations in economic history (Print)	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Experimental Economics	6,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Health Economics	5,25	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley

Hva kan vi bruke dette til?

- Oppfølging for å sikre at forskerne egenarkiverer det som kan egenarkiveres
 - Sende e-post til alle som har publisert,
 - med informasjon om at de ev. kan egenarkivere
 - hva de kan egenarkivere
 - og hvordan det gjøres
- Følge opp hvor forskerne publiserer og rådgi dem mht. ev. konflikter med finansiørenes policyer
 - Sjekk gjerne artiklene for info om finansiering
- Rådgi forskerne mht. valg av publiseringskanal
 - Spesielt hva angår krav fra finansiørene
- La oss se på listen over nivå 2-tidsskrifter:

Elsevier

- Grønn – men bare dersom du ikke må!
 - Må du, kan du ikke – ikke uten en egen avtale med Elsevier
 - Gjelder både policyer fra egen institusjon og finansjør-policyer
 - Og får du en avtale, vil embargo være lengre enn finansjørene tillater
- OA vil da koste USD 3000 pluss mva. per artikkel

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Journal of Economic Theory	0,75	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Public Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
International Journal of Industrial Organization	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Urban Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Games and Economic Behavior	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Labour Economics	6,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of International Economics	0,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Economic Dynamics and Control	8,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Development Economics	2,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Explorations in economic history (Print)	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier

Wiley

- Her må man passe seg!
- Stort sett 24 mnd embargo på egenarkivering av post-print
 - Finansiører tillater ofte maks 12 mnd
 - > Man må betale seg ut via hybrid-opsjonen
 - USD 3000 pluss mva. (som regel)
 - Noen har ikke den muligheten – de må unngås, om man har krav på seg!
- Ett tidsskrift er det lite informasjon om

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Journal of Money, Credit and Banking	0,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economic Journal	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
International Economic Review	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
The Scandinavian Journal of Economics	8,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economica	3,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Wiley
Journal of the European Economic Association	5,25	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economic history review	1,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Health Economics	5,25	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
The Rand Journal of Economics	0,00	?	?	Ja	Wiley - ikke i Sherpa/Romeo

Litt blandet drops ...

- Det gjelder å passe seg
- Grønn med 24 mnd embargo vil ofte være et problem
 - Og det er ikke alltid man kan betale seg ut av problemet
- Grønn 12 mnd vil oftest være OK for finansisørene
- Kun pre-print vil ikke være OK for finansisørere, og sjelden OK for forfatterne

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Oxford Economic Papers	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
Quarterly Journal of Economics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
Oxford Bulletin of Economics and Statistics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
The Review of Economic Studies	2,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
The American Economic Review	3,25	Grønn	?	Nei	American Economic Association
Econometrica	0,00	Grønn	Nei (kun privat, men kan spørre)	Nei	Econometric Society
Work, Employment and Society	0,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Sage
Public Choice	13,50	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Experimental Economics	6,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Contemporary Accounting Research	1,50	Kun pre-print	Nei	Nei	Canadian Academic Accounting Association
Land Economics	0,00	Kun pre-print	Nei	Ja	University of Wisconsin Press

Hvilke av disse tidsskriftene er uproblematisk?

- Her kan de fleste krav etterleves, uten ekstra kostnader
 - Men forfatterne må venne seg til tanken på å gjøre sine manus tilgjengelig

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
The American Economic Review	3,25	Grønn	?	Nei	American Economic Association
Econometrica	0,00	Grønn	Nei (kun privat, men kan spørre)	Nei	Econometric Society
Work, Employment and Society	0,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Sage
Public Choice	13,50	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Experimental Economics	6,00	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Springer
Health Economics	5,25	Grønn 12 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley

Her koster det å være kar

- Her må man betale for hybrid for å tilfredsstille finansierer
 - Prisen er oftest USD 3000 pluss mva., men kan variere
 - Forfatterne bør informeres om at ev. OA-krav vil koste flekk

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Journal of Economic Theory	0,75	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Public Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
International Journal of Industrial Organization	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Urban Economics	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Games and Economic Behavior	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Labour Economics	6,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of International Economics	0,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Economic Dynamics and Control	8,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Development Economics	2,50	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Explorations in economic history (Print)	0,00	Grønn	Nei	Ja	Elsevier
Journal of Money, Credit and Banking	0,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economic Journal	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
International Economic Review	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
The Scandinavian Journal of Economics	8,75	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Journal of the European Economic Association	5,25	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Economic history review	1,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Wiley
Oxford Economic Papers	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
Oxford Bulletin of Economics and Statistics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Ja	Oxford OUP
Land Economics	0,00	Kun pre-print	Nei	Ja	University of Wisconsin Press
The Rand Journal of Economics	0,00	?	?	Ja	Wiley - ikke i Sherpa/Romeo

Og her kan man virkelig havne i trøbbel

- Hverken egenarkivering innen rimelig tid eller muligheter til å kjøpe seg fri gjennom hybrid
- Forfatterne bør advares mot disse!

Tidsskrift	Poeng 2013	Egenark	PDF	Hybrid	Kommentar
Economica	3,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Wiley
Quarterly Journal of Economics	0,00	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
The Review of Economic Studies	2,50	Grønn 24 mnd embargo	Nei	Nei	Oxford OUP
Contemporary Accounting Research	1,50	Kun pre-print	Nei	Nei	Canadian Academic Accounting Association

Forskningsdata

- Krav om OA til forskningsdata er kommet fra finansierer
 - EU Horizon 2020 m.fl.
 - Foreløpig på et utprøvningsstadium
 - Forskningsdata er mer heterogene enn artikler
 - Ulike krav, behov og muligheter i ulike fag
- Tidsskrifter begynner å kreve publisering av data
 - Data artikkelen bygger på må publiseres sammen med eller før artikkelen
 - Gjenfinnbare og siterbare
 - Kommersielle tilbydere av lagringstjenester
 - Eks. PLOS ONE, som henviser til Dryad for lagring
 - Dryad: USD 85 (pluss mva.)
- Zenodo et alternativ, kanskje også Figshare

En tysk undersøkelse

- Av 346 økonomitidsskrifter
- 71 har en datapolicy
 - 49 har en policy om at data skal være tilgjengelig
 - 30 er «mandates», altså ufravikelige krav
 - 25 krever også at forfatterne skal tilgjengeliggjøre ev. programkode benyttet
- Se: *Data policies and data archives as prerequisites of reproducible published research in economics' journals.*
Sven Vlaeminck, Leibniz Information Centre for Economics (ZBW)
Foredrag på The 9th Munin Conference, Tromsø 27.11.2014
<http://dx.doi.org/10.7557/5.3237>

The Munin Conference

- Den årlige konferansen om vitenskapelig publisering ved UB Tromsø, oftest med en OA-vinkling
- Årets konferanse, den tiende, går av stabelen i slutten av november 2015
 - Foredragsholderne kommer oftest fra hele Europa – eller endog lenger borte fra – så alt foregår på engelsk
 - Mange påmeldte fra utenfor Norge: Norden og det øvrige Europa
- Programmet er under arbeid
- Følg oss på Facebook <https://www.facebook.com/TheMuninConference> eller på Twitter <https://twitter.com/MuninConf> og bli informert etter hvert som detaljene blir klare

Lenker

- Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities 2003 <http://oa.mpg.de/berlin-prozess/berliner-erklarung/>
- RePEc <http://repec.org/>
- SHERPA/RoMEO <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>
- NSD <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/Forside>
- RCUK om ikke-bruk av IF <http://www.rcuk.ac.uk/RCUK-prod/assets/documents/documents/RCUKOpenAccessPolicy.pdf>
- Min blogg – innlegg om IF <http://tinyurl.com/m4kgoxg>
- The San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) <http://am.ascb.org/dora/>
- Dryad <http://datadryad.org/>
- Zenodo <http://zenodo.org/>
- Figshare <http://figshare.com/>

Uit

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

Spørsmål?

Kontakt meg gjerne!

Jan Erik Frantsvåg

jan.e.frantsvag@uit.no

77 64 49 50 / 995 06 207

